

AGRICULTURA

REVISTA AGRICOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA
PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya
Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar
Estacions Enològiques de Catalunya
Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agrícultors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

Molt bé senyor Ventosa!, per *Josep M.ª Valls*. — El sofre de la Cambra Agrícola de Tarragona. — Quines són les comarques artesianes de Catalunya, pel *Dr. M. Faura i Sans*. — Curiositats sobre malalties dels porcs, per *Josep Séculi Roca*. — Folklore de la Pagesia, per *Valeri Serra i Boldú*. — Informació vitícola, per *P.-J. Llord*. — Informació. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

SUMARI PEL NÚMERO VINENT

Entre altres articles, continuarà: L'Urgell, centre de cria i recria ramadera, per *M. Rossell i Vilà*. — Com s'ha previngut a Alemanya l'escassetat dels farratges, per *M. Signorini*. — Folklore de la Pagesia (continuació), per *Valeri Serra i Boldú*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*.

■ VITICULTORS! ■

Salveu les vostres vinyes de la
MALURA usant SOFRE NEGRE,
amb ⁵⁵/₆₅ de riquesa garantitzada i
SENSE CIANURS

Impossible trobar-ne amb tanta graduació!
Impossible en absolut que cremi els raïms i pàmpols!

Dirigiu-vos a M. GONZÁLEZ
VALLS (Tarragona)

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador Radiactiu H. B. C.

que és un poderós estimulament
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACTIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** - Número solt: **Pessetes 0'30**

Molt bé, senyor Ventosa!

EL comissari d'Abastimens ens acaba de confirmar una vegada més les seves altes qualitats de governant, envestint de cara a cara un problema que fins avui sols s'havia tocat *fent veure que es feia*. Em refereixo a les seves disposicions sobre la recollida del gra a les eres i l'obligatòria declaració de les collites.

No crec pas que jo sigui gens sospitos com a defensor de tot ço que amb l'agricultura es relaciona. A les nostres terres, tinc demostrat quins són els meus entusiasmes. Això em dóna la convicció que les meves paraules seran escoltades, i que les disposicions del senyor Ventosa no sols seran aplaudides per tots els agricultors, sinó també dutes a la pràctica en tota llur integritat i ajudades resòltament per l'agricultura.

Perquè els primers a qui les disposicions del senyor Ventosa afavoreixen són els agricultors. El senyor Ventosa, que ens declarava, en un acte memorable fet a Barcelona essent ministre d'Hisenda, com a Espanya no hi havia estadístiques; el senyor Ventosa, que es lamentava de les greus dificultats que llur falta portava al bon règim de govern; es troba, avui, que al front de la Comissaria d'Abastiments es tenen, si fa o no fa, les mateixes estadístiques que arreu d'Espanya. I, com que sense elles res es pot fer, el senyor Ventosa està disposat a fer-les, les ordena, i jo crec que tots els agricultors, en benefici propi, han de procurar que siguin un fet els propòsits de l'actual comissari.

Sense estadístiques, cap producció econòmica pot viure. Dependre de l'atzar, com avui depèn, l'agricultura, no es pot admetre en les hores actuals; i, mancats d'estadístiques, o amb estadístiques com les que tenim a Espanya, solament es pot ésser productor per esport o perquè el pare n'era; mai no es pot ésser un bon agricultor en el sentit econòmic de la paraula, és a dir, l'home que treballa i guanya amb la terra.

N'és un trist exemple ço que passa amb el vi. A força de sentir-ho a dir, avui ja tothom creu que sobra vi: fins surten atrevits ignorants que ens fixen la quantitat sobrant; però pregunteu-los d'on han tret aquelles xifres, i tots callen com a morts. Als que demanàvem i

demanem la declaració de collita per al vi, ens deien que això podia ésser perillós, car potser aleshores es veuria que sobrava vi. Valenta dificultat! El fet lamentable és el d'ara; haver de creure com a certa alguna cosa que ningú no sap, i, sobre tot, rebre'n els efectes.

El senyor Ventosa aplica al gra ço que fa anys els vinyaters demanem per al vi. El senyor Ventosa entén, i amb ell tots els agricultors conscients, que no en tenim prou d'unes dades oficials, i vol que sigui el mateix agricultor qui les faci. Potser el senyor Ventosa hauria obrat bé fent explicar arreu que els que combaten aquestes mesures i protesten de tota organització, són els que mercadegen amb la innocent agricultura i, fent ballar hàbilment uns nombres fantàstics, procuren comprar el gra ben barat a l'agricultor i vendre'l després ben car al consumidor. Així, un diari feia dir a tot un ex ministre de Foment, i agrari per cert, que a Espanya sobra blat... Però això es deia l'endemà de fer públiques les noves disposicions.

No en tenim prou, avui, amb la fama: si abans ens deien *el grano del mundo*, avui no basta que ens ho creguem, sinó que cal cubicar-lo. Res més natural que siguin els mateixos agricultors qui facin aquesta tasca.

Molt bé, senyor Ventosa. Vostè l'ha encertada: estadístiques, i estadístiques veritat. Ara, ànim per a fer complir les seves disposicions.

I vostè, senyor Ventosa; senyor marquès de Camps, director d'Agricultura; senyor Cambó, il·lustre ministre de Foment: no ens oblidin els altres agricultors. Si fan falta estadístiques veritat per a saber si manca gra, en fan falta, i tampoc en tenim, d'altres gèneres, com el vi o l'oli, dels quals hom diu que sobren, produint baixes que portaran a la ruïna grans comarques de la nostra terra. I, quan les apliqueu al vi, trobareu ja una massa que les espera: trobareu els vers i els millors vinyaters, que no sols les desitgen i les demanen, sinó que fins estan disposats a pagar les despeses que tot això motiví.

Què s'espera? Quins dubtes hi ha? Haveu demostrat que sentiu la reforma, puix que la teniu ja aplicada: a estendre-la, doncs!

Mentre no sigui així, sempre es repetirà la història, i l'agricultura seguirà essent l'últim recer de la humanitat, quan la guerra ens acaba de demostrar el lloc prominent que ocupa en la vida dels pobles.

JOSEP M.^A VALLS

El sofre de la Cambra Agrícola de Tarragona

EXISTEIX una força formidable dels interessos creats, que, com és natural, procuren desfer tota organització que un dia pugui ésser amenaçadora. I aquests interessos creats actuen més que enlloc en l'agricultura, que fins ara no s'ha sabut organitzar, tot es-

perant que les coses vindrien soles a casa. Sortosament, l'agricultor es dóna compte del que passa, i, per a exemple d'altres entitats que creuen encara que només s'ha de treballar reunint-se de tant en tant, ens plau reproduir un molt interesant article extret de *La Cruz*, diari de Tarragona.

Heu's-aquí el camí a seguir per la nostra pagesia: seguiu animosos, tarragonis, i vulgueu imitar-los tots els altres.

Escolteu, mediteu, i després obreu. Diu així:

«L'ASSUMPTE DEL SOFRE

»Perdoni el llegidor si novament tornem a aquest afer, ja enutjós. No és nostra la culpa, sinó dels que s'han entestat a embullar la qüestió a l'objecte de veure si esborraven la odiositat engendrada per la cobejança dels venedors.

»Havem demanat detalls sobre el particular a qui podia subministrar-los segurs, per procedir a informacions de la pròpia Cambra Agrícola, i aquests detalls ens han estat facilitats en una nota en la que consta:

»1.^r Que la Cambra Agrícola comprà a Catània, amb destinació als seus associats inscrits al sofre per a combatre l'oïdium de la vinya, una partida del referit producte de 205 tones en sacs de 50 quilos un, o sigui 2,050 sacs de la marca D. R. (doble refinat superior); 2,050 de la marca F. C. (Floristella de 1.ª classe), amb un total de 4,100 sacs de 50 quilos un.

»2.ⁿ Que l'ajust i pagament s'efectuà a últims de desembre de l'any passat, i s'adquirí al preu corrent de llavors.

»3.^r Que sol·licità i obtingué del Govern, com igualment el tingueren diverses cases importadores de sofre de Tarragona i altres poblacions, nòlits reduïts de Gènova a Barcelona, a raó de 80 pessetes tona, que la Cambra acceptà i aprofità.

»4.^t Que, tenint en compte que la distància de Catània a Tarragona resulta quasi igual que la de Catània a Gènova, la Cambra Agrícola es veié precisada a pagar crescuts nòlits de Catània a Gènova, que quasi es pot dir que de Catània a Tarragona no haurien pujat tant, ultra l'import del segur de guerra i marina, que va ésser bastant pujat; mentre que a les cases productores que tingueren la sort que llurs velers sortissin de Catània i arribessin al port de Tarragona, els resultà probablement més econòmic que a la Cambra Agrícola, pels següents motius:

»a) Perquè a l'arribada de vaixell transportador del sofre de la Cambra Agrícola al port de Gènova, amb un cost de pessetes tantes com si hagués estat possible arribar al port de Tarragona, s'hagué de descarregar el producte, pagar jornals d'operaris, carros, magatzematge, vigilants de dia i nit, despeses d'agència i altres d'indispensable necessitat.

»b) Que a les tres setmanes, d'estar amagatzemat el producte a Gènova, fent despeses desmesurades, s'embarcaren en el vapor *Norden* solament 2,050 sacs dels 4.100, resultant llavors les despeses doblades, ja que en arribar el *Norden* al port de Barcelona s'hagué de procedir a la descàrrega del producte, que no es feu de franc;

s'amagatzemà al moll, i, com a Gènova, s'hagueren de nomenar vigilants de dia i nit, fer despeses de dret a les Obres del port, de Duanes, agència, etc., etc., i esperar que Déu es compadís de la Cambra Agrícola i fes arribar urgentment els altres 2,050 sacs que s'havien quedat a Gènova.

»c) Que al cap de dues setmanes almenys d'esperar la resta del carregament, arribà per fi *Teresa Tayà* amb 1,000 sacs, i més tard altra vegada el *Norden* amb els 1,050 que restaven, i tornem de nou a les despeses de descàrrega, carros, drets de Duana, Obres del port, etc., etc., i sobretot molta vigilància, perquè es zumzejava que el sofre no arribaria a la seva destinació. Això tal vegada es deia pels dos incendis que hi hagué i que afortunadament pogueren ésser extingits ràpidament: l'un a bord del *Norden* i l'altre en una barcassa.

»d) Que mentre el sofre no estigué en condicions d'ésser traslladat a la seva destinació, passaren almenys unes cinc setmanes, fent més i més despeses, que hagueren d'ésser pagades religiosament.

»e) Que, una vegada disposat tot, foren traslladats els sacs de sofre a les respectives estacions de ferrocarril per a llur facturació amb destinació als interessats. Ultra el treball material que això significa, les despeses dels carros, peons i direcció foren de major quantia, havent estat assegurat el producte a tot' perill (ço que no deixa d'ésser una altra despesa) en previsió del que pogués ocórrer.

»Del que queda exposat es dedueix que si bé els nòlits de Catània a Tarragona resultaren creescuts al comerç, es compendrà, llegida la relació anterior, que a la Cambra Agrícola no li han resultat econòmics, a despit d'haver tingut la sort de poder aprofitar els beneficis que en general concedia el Govern a tothom que ho sollicitava, ja que, si pagà de Gènova a Barcelona a raó de 80 pessetes tona, en canvi, el que no pagà de nòlits ho hagué de pagar per altres despeses que ascendiren tal vegada més del que hauria pujat el noliejar un veler a Catània per fer directament el viatge a Tarragona.

»5.ª Que, a despit de les despeses enunciades i altres moltíssimes que forçosament hagueren de fer-se, resulta el sac de 50 quilos a 28 pessetes; si no hagués estat per tantes despeses forçoses, ben segur que l'import no hauria arribat a 26 pessetes els 50 quilos.

»Fins aquí la nota, de la qual es dedueix que el sofre adquirit pels comerciants vingué en viatge directe de Catània a Tarragona, mentre que l'adquirít per la Cambra Agrícola hagué de fer-ne dos: un de Catània a Gènova i un altre de Gènova a Barcelona, i un tercer viatge en tren de Barcelona a Tarragona, amb els transbords consegüents i les consegüents despeses de magatzematge i custòdia.

»Diu, expressament, la nota, que el nòlit de Catània a Gènova fou tal, que «quasi pot dir-se que de Catània a Tarragona no hauria pujat tant». Bo seria concretar més i posar en clar la qualitat de la moneda amb què s'efectuaren les transaccions, car tenim entés que les 80 pessetes pagades per la Cambra pels nòlits, de Gènova a Barcelona ho foren en pessetes, mentres que les 220 que al·leguen haver hagut de pagar els comerciants de Catània a Tarragona, foren lires, que, com se sab, tenen una vàlua inferior a la de la pesseta espanyola.

»No insistim en això, ni fa falta, per a deduir l'evident exorbitància del preu del sofre imposat pels venedors. Encara que fos veritat que el transport costés a la Cambra solament 80 pessetas per tona, mentre que costà als intermediaris 220 pessetes, no es veuria la raó de l'augment, que no arribaria a 6 pessetes per sac. Recordi's que el sac proporcionat per la Cambra Agrícola costà 22'40 pessetes, i, el venut pels comerciants, unes vegades 41 i altres 39, segons confessió dels seus defensors.

CAMBRA AGRÍCOLA OFICIAL DE LA PROVÍNCIA DE TARRAGONA

JUNTA DIRECTIVA. — SESSIÓ DEL 17 DE MAIG DE 1918

«Després de tractar d'altres assumptes de relativa importància, es reuneix la Cambra en Junta General convocada a l'efecte, per donar compte dels treballs realitzats per la compra del sofre per als seus socis i presentació de comptes i llurs justificants.

Presidí don Gregori Rull, assistint a l'acte els senyors de la Direcció D. Josep Porta, D. Manuel Guasch, D. Marc Oliva, D. Miquel Alimbau, D. Josep Via, D. Salvador Martí y el secretari don Jaume Gil, i nombrosa concurrència d'associats de diverses localitats de la província.

Llegit i aprovat l'acta de l'anterior, es donà compte per la Secretaria de les següents despeses hagudes en la compra de les 205 tones de sofre a Catània (Itàlia), fins a llur facturació amb destinació a les estacions de ferrocarril de les poblacions dels nostres associats de la Cambra que s'hi subscriueren:

CONCEPTES

[Pessetes

Girades per conducte Banc de Valls, a Tarragona, al d'Itàlia, a Roma, el 15 de desembre últim en pagament de 205 tones de sofre, o siguin 4,100 sacs de 50 quilos un, 2,050 sacs de 50 quilos marca D. F. (Doble refinat) a 65 lires els 100 quilos i 2,050 de la mateixa cabuda que els anteriors, marca F. C. (Floristella superior), caflisch, a 57 lires els 100 quilos, segurs de guerra i marítim i nòlits de Catània a Gènova.	71,431'25
Despeses de girs, telegrams pel dit motiu, etc., etc.	348'65
Nòlits de Gènova a Barcelona	16,400'00
Segurs de guerra i marítim de Gènova a Barcelona. . .	6,905'40
Segur tot perill, moll Barcelona destinació interessats.	69'40
Despeses a Gènova i Barcelona de càrrega i descàrrega, vigilància diurna i nocturna en els molls, despeses d'agència, drets de Duanes, obres del port, impresos, telegrams estrangers urgents i ordinaris, viatges diversos a Madrid, Barcelona i altres localitats per a resoldre assumptes urgents sofre, correspondència, etc., etc.	19,645'30
Total.	<u>114,800'00</u>

205 tones sofre, o siguin 4,100 sacs de 50 quilos un, a 28 pesse-

tes sac, resulten, salvant possible error, les figurades 114,800 pessetes.

La presidència posà de manifest la documentació que afecta les despeses de referència, exposant que en el dit compte es carrega una quantitat de lires sobrant a Catània als fins que estimi convenient la general.

S'acordà aprovar en totes llurs parts els comptes de referència, i, quant a les lires manifestades per la presidència, que quedin a disposició de la Cambra per als treballs que pròximament s'hauran de dur a terme per a l'adquisició de sofre per al 1918.

Pel president senyor Rull, s'informà la general dels treballs realitzat per a l'obtenció del sofre fins a sa arribada al port de Barcelona, dels vapors que el transportaren, de l'incendi que per dues vegades s'inicià, i de les despeses que motivà la vigilància perquè no es repetís la feta, afegint que, si no hagués calgut pendre tan costoses mesures, el sofre hauria sortit, segurament, a unes 26 pessetes el sac de 50 quilos.

La general, sumament complaguda dels bons i importants serveis fets pel seu president i persones altres que intervingueren en aquest afer, acordà que constés en acte l'agraïment de la Cambra per llurs serveis i activitats.

Prèvia la vènia de la presidència, feren ús de la paraula diversos senyors associats per enaltir la bondat del sofre, entre ells D. Joan Vila i D. Francisco Boada, de Bellvey el primer i de Puigpelat el segon; fent constar, aquest darrer, que tan aviat com rebé el sofre, envià mostra a l'Estació de Viticultura i Enologia de Reus per al seu anàlisi, resultant tenir una puresa de 99'70 per 100.

Confirmaren les paraules del senyor Boada altres molts associats presents a l'acte, que alabaren la bonesa del sofre i l'actuació de la Presidència.

El senyor Martí donà compte de l'acord de la ponència a l'efecte nomenada, per a proposar un acte d'afirmació de la Cambra, en vista dels bons resultats obtinguts en l'assumpte del sofre; acordant-se, per unanimitat, que la dita ponència proposi l'acte a realitzar pel dit motiu.»

Quines són les comarques artesianes de Catalunya

UNIFICANT el concepte que'n tenim format pels molts estudis geohidrogràfics que'ns han encomanat ajuntaments i particulars de per tots indrets de Catalunya, concretarem, en un principi i d'una manera general, quines són les probables conques artesianes existents a Catalunya.

Pels moviments geotectònics que han somogut els nostres terrenys en les edats geològiques, és un fet real i positiu que les estratificacions menys rebregades i de major extensió, constituint veres comarques naturals, són les originàries de sedimentacions terciàries i quaternàries.

Unes i altres les veurem mapades en extensió suficient per a regularitzar una nivellació piezomètrica de les capes permeables interstratificades. Encara que al relleu del sòl hi és uniformement planer, poc muntanyós en la regió central, en les closes, com també prop del bordó coster en les obertes, l'estructura del subsol és contínua, amb alternatives dels elements estratificats. Així, doncs, en cadascuna de les formacions geològiques terciàries o quaternàries de Catalunya manca precisar si, relacionats els tres factors fonamentals: *nivellació piezomètrica, relleu continental i estratificació*, pot coincidir que les aigües subterrànies en la nivellació natural llur, mercès a una càrrega i descàrrega hidrostàtica teòricament reconeguda, presentin una força ascensional que en una zona de la comarca de referència pugui sobreixir a l'exterior, i en aquest cas serà una *comarca artesiàna* veritat i la zona podrà ésser fàcilment limitada; però si, amb tot i presentar les aigües la força ascensional, la nivellació correspon a sota el relleu del terreny, però a una fondària suficient per a poder ésser aprofitades, llavors les aigües seran anomenades *semisurgents* i de naturalesa també artesiàna.

Sintetitzant, doncs, podrem definir com a comarques que presentin tals aspectes les següents: *comarques obertes (o marítimes)*, pla de Barcelona (en el pla del Llobregat i en el baix Besós); l'Empordà, Camp de Tarragona i Delta de l'Ebre: *comarques closes (o continentals)*, La Selva (de Sils a Girona), Vallès, Plana de Vich i Pla d'Urgell. Les exposarem en l'ordre que han estat estudiades:

I. PLA DE BARCELONA.—*Pla del Llobregat i baix Besós*.—Ambdues conques han estat perfectament reconegudes pel Dr. don Jaume Almera, amb motiu de confeccionar el Mapa Geològic dels voltants de Barcelona. Des que el senyor Casanovas obrí el primer pou artesià, amb tan bon èxit, se n'han construït més de 300, els quals han estat perfectament assenyalats i ordenats en el memorial dels dos enginyers de la Comissió del Mapa Geològic que fa nou anys vingueren a limitar la zona en la qual es poden trobar aigües artesiànes.

II. EMPORDÀ.—*Alt i baix Empordà*.—En aquesta comarca, en les rodalies de Figueres, hi ha construïts alguns pous artesiàns, que estan ressenyats en la Memòria de don Lluís N. Vidal sobre la Gea de la província de Girona. No obstant, restava per fer la limitació d'aquesta conca hidrogràfica subterrània que comprèn el baix dels rius Fluvià i Muga, així com també la del baix Ter. Considerem necessària la captació d'aigües artesiànes per al sanejament d'aquella comarca (el Dr. Pittaluga l'assenyalà com a una de les més exteses de pauladisme), i per a beneficiar l'agricultura, particularment pels farratges i pels arrossars que tan bons resultats hi estan donant; po-

dent-s'hi establir una xarxa de perforacions superior a la del Pla del Llobregat.

III. CAMP DE TARRAGONA.—El subsol de les conques hidrogràfiques fluvials dels rius Francolí i Gayà es presenta favorable a la formació d'una vall subterrània transversal, en la qual s'estanquen les aigües filtrades procedents dels escorriments de Montmell, Montblanch i de la Musara, comunicant amb les marines d'entre Salou i Hospitalet. Les aigües podrien ésser destinades per als conreus de regadiu en la zona costera, i les semisurgents per a les necessitats ciutats de Reus i Tarragona.

IV. VALLÉS.—En aquesta comarca, després de la recent publicació del Mapa Geològic fet pel doctor Almera, i amb la fulla que tenim a punt de publicar, és on amb més precisió pot fer-se l'estudi dels llocs de fusió d'aigües fluvials, el curs que aquestes segueixen pel subsol i el llur nivell piezomètric. Amb l'ajuda del Mapa Topogràfic que l'acompanya, podrà fer-se una exacta limitació de la conca hidrogràfica subterrània.

A fi d'indicar els llocs que reuneixen més bones condicions per a fer-hi les experiències, havem travessat la comarca en direccions creuades per a reconstruir esquemàticament els talls estratigràfics. En el cas d'ésser-nos favorables els resultats que teòricament ens donen tal confiança, podran ésser les aigües artesianes utilitzades directament per a l'agricultura comarcal; però ens creiem en el deure de comunicar al Consell de la Mancomunitat de Catalunya que, abans que tot, podrien ésser destinades a la nostra Ciutat comtal per als usos domèstics dels seus habitants, donada la puresa de la potabilitat d'unes aigües verament artesianes, molt millor que la problemàtica potabilitat bacteriològica d'unes aigües subàlvees de les quals avui es serveix Barcelona en les captacions superficials i incompletes de Montcada.

V. PLA D'URGELL.—La gran fossa de l'Ebre és la que més pot entusiasmar els geòlegs en ço que es refereix a aigües artesianes. Cal tenir present que la xarxa de canals que arreu serpenteja no omple les necessitats d'aquelles comarques eminentment agrícoles: per això, i per tal com es tracta d'una xarxa molt extensa, mereix que s'hi presti una especialíssima atenció.

VI. DELTA DE L'EBRE.—L'explanada que s'extén en la desembocadura de l'Ebre reuneix també, gairebé tota, condicions per a fer-hi perforacions artesianes, que contribuirien a minvar el paludisme d'aquella regió, i les aigües servirien millor que les dels canals de la dreta i de l'esquerra, per als conreus d'aquells humífers terrenys, destinats en gran part als arrossars.

VII. PLANA DE VICH.—Tenint en consideració que el terreny es troba uniformament estratificat, amb el soterrament fortament incli-

nat vers al S. per la part septentrional, vers al N. per la part meridional, i lleument inclinat vers l'O. NO., constitueix, per tant, una calma perfecta en la qual, demés, el subsol es troba afavorit per lleves estretes, interstratificades y portadores d'aigua; però perquè aquesta pugui ésser aprofitada mitjançant la seva força ascensional, seria convenient travessar tota aquella sedimentació d'aspecte cenrós que pertany al mar eocènic.

VIII. LA SELVA (de Sils a Girona).—Es aquesta l'alineació d'una conca hidrogràfica closa de subsols, molt permeable, la qual, precisades les nivellacions del relleu, permet d'assenyalar els paratges on es podria intentar de fer perforacions artesianes.

IX. Ultra aquestes comarques que francament manifesten un règim subterrani artesià, n'hi ha d'altres de menys extensió, així com algunes petites valls escampades, molt més reduïdes, que és convenient no tenir-les oblidades. Donarem normes especials per a certs aprofitaments apropiats a les condicions locals llurs; recomanant a l'ensem que abans de començar un treball d'aquesta mena s'hi practiquin determinats estudis amb un major deteniment.

Com no disposem a Catalunya d'un Mapa Geològic i Topogràfic ben detallats, ni tan sols de conjunt, ja que solament ens han estat útils els del pla de Barcelona i Vallès, publicats pels *Serveis del Mapa Geològic de Catalunya*; no obstant, per a poder avançar en nostres tasques de campanya i mapar les variacions geològic-hidrogràfiques amb la precisió que requereix, ens han estat facilitats pels Serveis cartogràfics de la Mancomunitat tots aquells plànols parcials que podien ésser-nos útils per a l'empresa encomanada.

Vençudes les consegüents dificultats, de totes les comarques n'havem pogut fer un mapa gràfic, amb el qual restarà demostrativa la definició teòrica de cadascuna d'elles tal com ens havíem proposat, interpretant els propòsits de l'encàrrec fet per la Mancomunitat de Catalunya.

DR. M. FAURA I SANS

Curiositats sobre malalties dels porcs

II

Vaig indicar en l'article anterior que l'esbufec, o franca disnea, que sofrien algunes vegades els porcs sotmesos a un engreixament intensiu i alimentats especialment amb moresc, portava una alarma excessiva a gran nombre de pagesos i feia crítica la condició econòmica de l'explotació. Doncs hi ha una altra malaltia que duu més entrebancs a qui no sap pendre'n el caràcter i tractar-la com és degut. Aquesta malaltia es la coixària.

Recriar porcs i trobar-se que al cap de vuit dies que són a la cort un d'ells s'aixeca malament i amb molt d'esforç, un altre comença a caminar fent moviments semicirculars amb el terç posterior, i un altre, l'endemà, guarda la posició de gos assegut i no es redreça, veritablement, és cosa per a donar un disgust de debò a qualsevol que en rebí el perjudici.

Es tractarà de porcs molt bonics, de qualitats immillorables, i, amb tot, hauran agafat aquesta malaltia.

Què cal fer en tals circumstàncies? Un hom pensa què serà, a què és degut; i rumia que rumiaràs. És clar que sabem que van coixos, però ja hi van massa. Sembla ridícul alarmar-se, però compti's que, tenint un capital esmerçat de 500 o de 1,000 duros, un hom no pot pas riure.

He sentit explicar, per molts pagesos, que, en topar-se amb aquest mal, moltes vegades han vist que els porcs no creixen de cap manera; i no seria pas perquè fossin raquítics o que ja ho haguessin estat, no, sinó bo i presentant bon aspecte. I el que succeeix desespera; perquè avui mengen, demà no; avui és mouen una mica, demà gens; avui és l'una cama, demà l'altra. Un hom pensa en el reuma i no hi ha tal reuma; es fixa el pensament que serà causa de sobreossos en els garrons o genolls, i no es comprova mai; toqueu allà on sembla que existeix una eminència ossosa, i l'animal suporta totes les pressions sense queixar-se. El pensament va més enllà: serà mal de peus, glossopeda, i voleu comprovar-ho, i no es jutja res amb justícia.

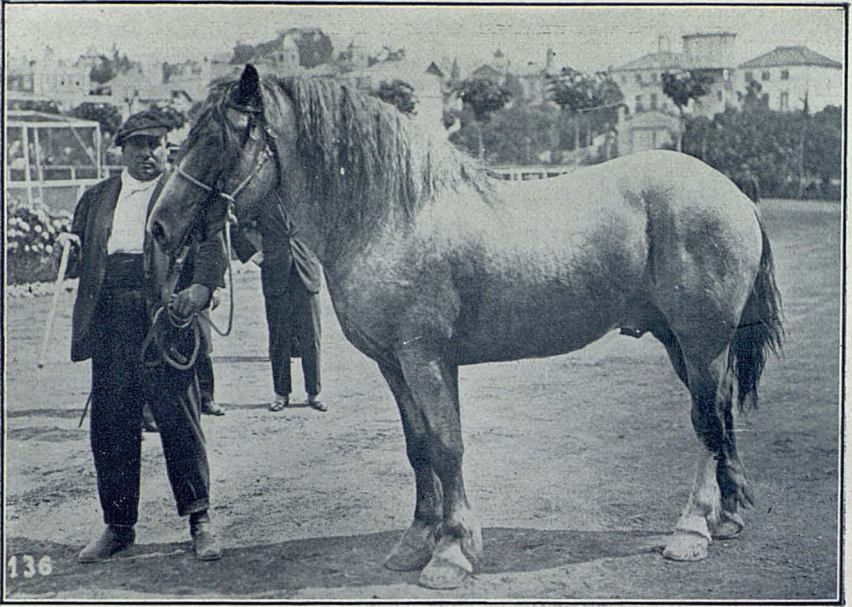
Així es passen dies i més dies, entre esperances i desenganys; els porcs no creixen; no podeu atipar-los perquè perden la gana; en canvi altres porcades mengen com a feres i mai els llueix la pell. Si es tracta de porcs de vuit o deu mesos, no cal dir quin esdevenidor se'n pot esperar, perquè ni l'escorxadador, ni la venda al mercat de porcs de ramada equivaldrà a les despeses sofertes.

Cal fer dues diferenciacions molt grans de la coixària, estudiant aquesta com a símptoma o manifestació morbosa especial, i com a malaltia en general. Més ben dit; tenim que el mal roig, el còlera, la pneumoenteritis o tifus dels porcs, es presenten fent coixejar el bestiar durant el curs d'aquestes malalties. Jo m'he trobat amb porcs coixos, i a les dues setmanes, als vuit dies, he comprovat el tifus o el mal roig en ells; i, al revés, porcs amb malaltia roja, als quatre o vuit dies, com també al dia següent d'assenyalar-se el procés, s'han declarat coixos. Aquí està l'enigma. Malament, però molt malament, quan el porcater no pot aclarir si els porcs van coixos degut a un procés infecció que, tota vegada, no més viu en estat d'incubació i no esclata obertament, o bé quan van coixos degut a un traumatisme, caiguda, luxació, reuma, raquíisme, etc.

Concurs de sementals, organitzat per la SOCIETAT DEL CAVALL NACIONAL DE TIR LLEUGER

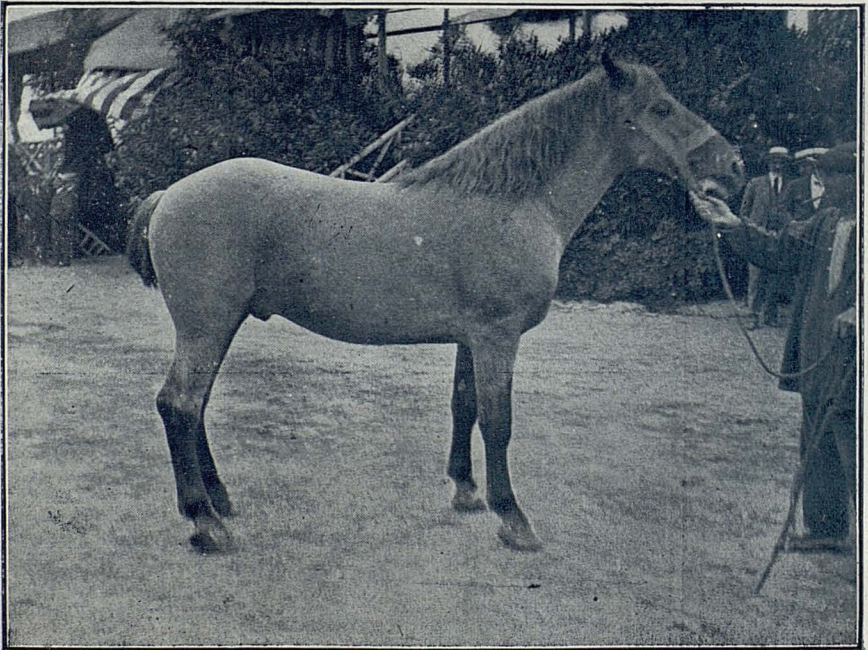

Aspecte del parc del Real Polo Jockey Club durant el concurs de sementals organitzat per la «Societat del Cavall Nacional de Tir Lleuger»

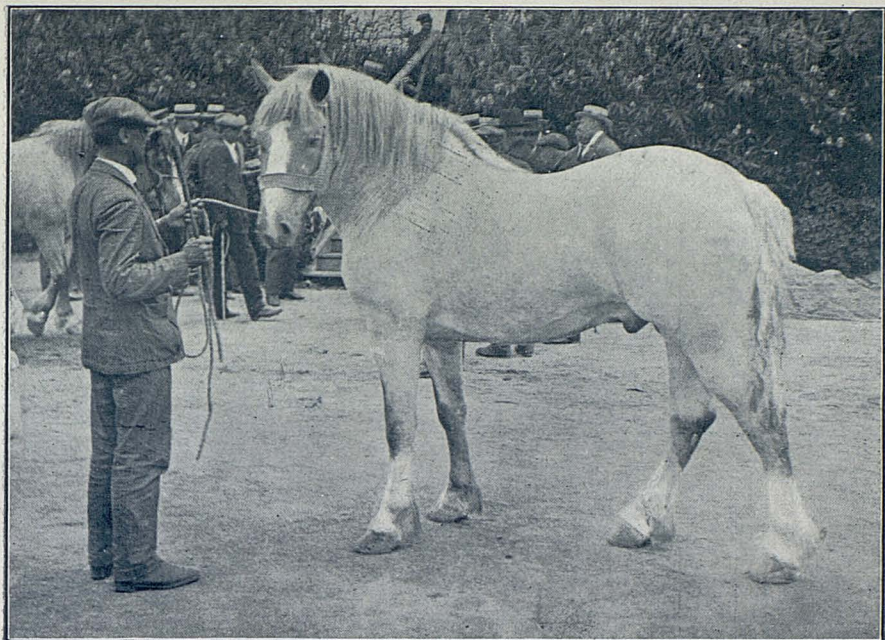

«Crapouille»

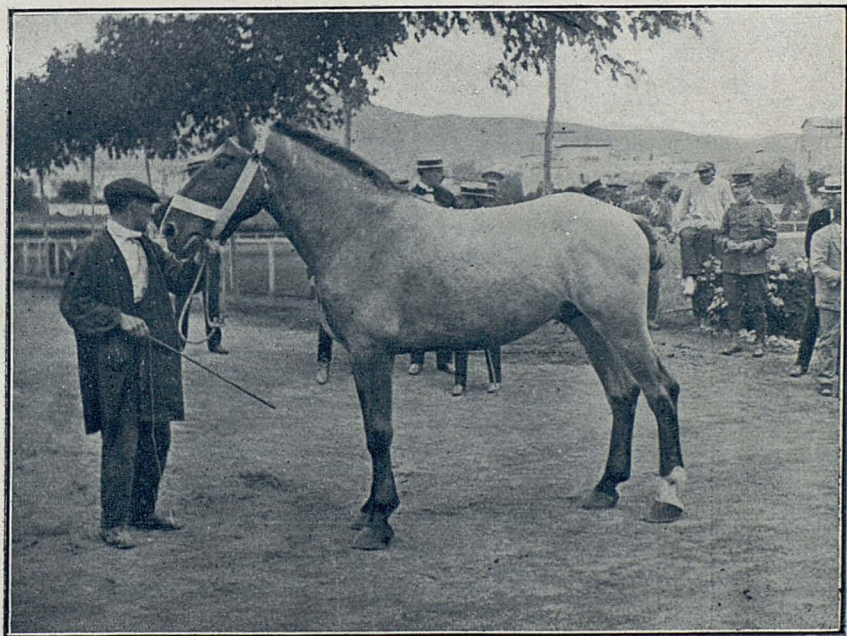
primer premi de la segona classe per a poltres sencers, d'origen desconegut

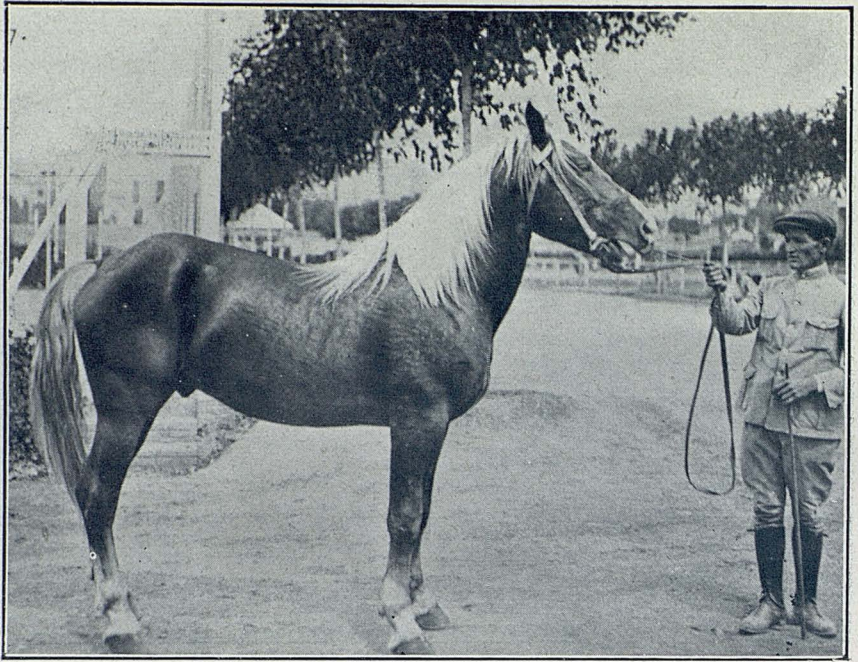
Poltre norfolk-bretó, fill de semental de l'Estat

Poltre de tres anys, bretó pur, d'origen desconegut

Poltre de dos anys, norfolk-bretó, fill de semental de l'Estat

«Barbian»
poltre de dos anys, presentat fora de concurs, fill de «Jazen» i de «Frael»

Poltre de tres anys, d'origen desconegut

Jo declaro que no és tan clar com sembla als ulls de tots els teòrics l'apreciació exacta d'aquest mal, i crec que hi ha un sens fi d'equívoc en la concepció que sobre aquest mal té la generalitat. Veure una cort malalta i dir que el mal que hi ha és reuma o és raquitisme, no costa res mentre a un hom no li va ni li ve: pagant ho amb el descrèdit professional s'està en paus; però efectes contraris totalment esdevenen si és cosa pròpia.

Senzillament vull exposar com interpreto, avui dia, la coixària en presentar-se a les meves corts.

Considerant el local en bones condicions, principalment allunyat de la humitat, sempre que em trobo amb un porc coix em faig les següents preguntes: 1.^r, serà causa d'una caiguda? 2.ⁿ, serà dolor reumàtic? 3.^r, serà raquitisme medul·lar? i 4.^t, serà manifestació d'un procés infecció que està incubant-se? Resolució.

Donades les condicions generals que tenen els enrajolats de les nostres corts, pendent poc limitada, superfície gravosa, i, sobretot, atenent a la propietat tan extraordinària que tenen les articulacions dels rems del porc d'ésser flexibles i elàstiques, apenes si hi penso dos minuts més si la posició del rem no em demostra fractura.

Determinaré ésser dolor reumàtic si veig que el porc té per vici anar a jeure en lloc molt mullat, especialment sobre l'espai on solen embrutar-se. Faig dues menes de dolor reumàtic. El que s'entén com a reuma i ho és, i el que sols és traducció de quelcom més greu. Quan el porc coixeja i arriba a no poder-se aixecar, no per això té l'apetit mort, al contrari, rondina i es remou.

Provo d'aixecar-lo, ajudant-lo, i la major part de les vegades triomfo. Al segon o tercer dia, a tot estirar, si no li passa per son natural, l'obligo a un exercici, li colpejo molt fort l'articulació, que sempre sol ésser la de l'anca, i faig que transiti forçadament. Menja el porc com els altres, i a tranquil·litzar-se. Però quan el porc no s'ajeu sobre mullat, menja poc avui, i demà gens; no rondina en no poder-se aixecar i torna a jeure's. Encara que no vegi res més, penso en una altra cosa i no en el reuma. Descarto també el raquitisme medul·lar en si, perquè no porta a l'animal a tant marasme. Molts s'ho creuen, sí, que ho és; jo també m'ho creia, i no hi ha error més gros. Prompte es veu allà on obren els glicero-fosfats o l'oli fosforat. Davant d'aquest aspecte sols cap una qüestió: el tifus, o digueu-li pneumo-enteritis, o pulmonia contagiosa.

L'experiència m'ha demostrat que tals coixàries interpretades com a reuma o com a raquitisme medul·lar, i tractades així, sols atenuava els efectes i no he mort mai la causa. En canvi, tals coixàries, prescindint dels fosfats o de l'oli fosforat o dels salicilats, i en canvi, tractades amb sèrum convenientment, s'han curat. Podria citar molts casos: uns plens d'errors i altres que ens han donat un feliç èxit,

sempre que ens hem donat per una interpretació o bé per altra de les manifestades. He notat que tot i no veient-se pesta en cap poble dels voltants, ni en cap cort de les veïnes; no parlant ningú, ni ocultar-se res que pogués ésser causa d'infecció, s'han presentat casos de pneumoenteritis i molts, ja d'una manera esporàdica, impensada o immotivada per altres animals, quan tot ens marxava bé i ben lluny de creure amb tal pesta a casa nostra; quan no hi havia altres senyals que un, dos o quatre porcs coixos en una porcada de seixanta porcs i en altra de trenta cinc; quan ni als vuit dies hi havia cap taca a la pell i alguns d'ells morien sense tornar-se blaus, ni un dia ans de morir. Hem notat tants fenòmens i tants estranys, que un hom no sap si creure que la patologia porcina enclou una vall de misteris o secrets, impossible de conèixer donats els mitjans d'investigació actuals i el concepte teòric que tenim en el present, sobre les anomenades malalties roges del porc.

Com a conseqüència de ço que s'ha expressat, diré: no fiar-se mai d'una coixària en què el pacient no estigui ben tranquil o no mengi. Examinar de seguida l'estat de la temperatura. Si a aquesta coixària s'hi afegeix el tentinejar del terç posterior caminant l'animal caient del darrera, presumiu-ne mal indicati. Més que pensar en el reuma o en el raquitismè medul·lar penseu en el mal roig o en la pulmonia infecciosa. No esperi ningú que l'animal es vegi assenyalat de taques roges o més tard blaves. No esperi, qui s'hi trobi, en què apareguin senyals dolents de l'estat del païdor; que l'animal tussi; que li panteixi el cor. Pot morir-se com jo he comprovat, sense demostrar cap senyal d'aquest, expressant una malaltia sorda, sense més demostració que el caminar de tort, o no sostenir-se del terç posterior o coixejar a la vegada d'una extremitat, tot menjant una mica, si bé a rampells.

I el més traïdor del cas, és que tractant l'animal subministrant-li oli fosforat, millora mols cops i qui el cura rep esperança, però sobtadament es troba amb un mort a la cort, com també pot allargar set, deu o fins quinze dies; jo m'hi he trobat, i confesso que m'ha estat difícil aclarir, amb feliç èxit, què és el que tenia entre mans. Avui dia, intervenint amb sèrum específic contra la malaltia roja, he triomfat. Guardo per a un nou article ésser més extens.

Gavà, 29 de maig de 1918

JOSEP SÉCULI ROCA

Folklore de la PAGESIA

EL TREBALLADOR

Treballa la terra el pagès; però, sigui perquè no pot tot sol, sigui perquè té cabals, lloga auxiliars.

La contractació de serveis agrícoles té variants segons quina és

la feina. En el segar cereals, els homes segadors de volant i dalla fan plaça, ço és, amb l'eina al coll, es presenten, en clarejar el dia, en un punt especial de contractació, que sol ésser la plaça, i allí ofereixen llurs serveis i es fixa el preu, que és sempre un tant en metàl·lic i la despesa. Els seguidors o gavelladors, igualment. Les dones, que cuiden d'arrencar llegums i segar amb la falç els sembrats maixants, no treballen, regularment, més que algunes hores al matí, i l'agricultor contracta amb la capitana.

Al batre, treballen només que els homes, i és per un preu i la despesa.

El birbar i entrecavar llegums solen executar-lo les dones solament, guanyant un preu i el vi de les begudes.

El cavar vinya i podar és a canvi d'un preu en metàl·lic i dos porrons de vi.

L'esporgar olivers només va a jornal.

La verema i el collir olives són feines confiades a les dones, i en cobren un preu diari.

La sega i arreplega d'alfalsos i altres fruits no tenen res d'especial.

La feina de llaurar i carregar (cosa que ocupa tot l'any en més o menys escala) porta uns altres tractes. El mosso de mules viu amb l'amo, i es lloga a un preu anyal anomenat *soldada*. L'ésser desigual la feina en les distintes èpoques de l'any ha fet idear les *tarifes*, a fi que els mossos no poguessin dir, al juny i juliol :

55. — Quan la fava fa cloc - cloc,
nostramo, no estic en lloc.

I també :

56. — Nostramo,
ha cantat el xot :
qui té dolent amo
despatxar-lo pot.

I, contràriament, perquè l'amo no pugui dir, en ésser a l'hivern :

57. — Mosso, alça't,
que ha nevat
i neva tant com pot:
qui té dolent mosso
despatxar-lo pot.

No, no : per als mossos de mules regeixen les tarifes, que, per

regular la distinta apreciació del temps, descomponen l'any en 7,200 unitats, de les quals corresponen :

Al gener	450 :	cada dia de gener	15
» febrer	510 :	» » febrer	17
» març	600 :	» » març	20
» abril	540 :	» » abril	18
» maig	600 :	» » maig	20
» juny	1,050 :	» » juny	35
» juliol	900 :	» » juliol	30
» agost	540 :	» » agost	18
» setembre	540 :	» » setembre	18
» octubre	750 :	» » octubre	25
» novembre	450 :	» » novembre	15
» desembre	270 :	» » desembre	9
	<u>7,200</u>		<u>240</u>

Si el mosso està tot l'any amb l'amo, no hi ha cas : cobra el preu convingut i se'n va. Les *tarifes* tenen aplicació quan el mosso no està tot l'any amb l'amo : ja perquè havent-se llogat per un any, se n'ha anat abans d'acabar-lo ; ja perquè, havent-se llogat entre any fins a Nadal, rescindeixi abans el contracte ; o per qualsevulla altra de les modalitats que poden esdevenir, així com per saber descomptar les vagues que hagi tingut per malaltia o absència.

El procediment és senzill i sempre igual. Es sumen les unitats dels dies que ha servit, tenint la taula anterior a la vista per saber les que corresponen a cada mes, i el total es resta de les 7,200 unitats de l'any, a fi d'inquirir què ha guanyat durant els dies que ha estat amb l'amo ; i hom diu : Si havia de guanyar tant durant tot un any, ¿quant ha guanyat en els dies que ha servit? ¹

En resum, és ço que concreta la dita :

58. — Per Ninou,
tracte nou
i paga el sou.

Com també :

59. — El ral guanyat per Sant Joan,
ral i mig és per Nadal.

I mai per mai :

60. — Als mossos no els diguis massa,
que et trauran de casa.

(Continuarà)

VALERI SERRA I BOLDÚ

1: Com que en el meu *Calendari Folkloric* (pàgines 338 a 345) tinc explicats els diferents casos que poden presentar-se, no dono explicació més extensa.

INFORMACIÓ VITÍCOLA

L'elevació de la columna termomètrica ha correspost al canvi de vegetació: mentre la frescor ha presidit, els ceps s'han mostrat insensibles a les malalties; però ara, en alguns indrets, presenten mostres d'invasió de malura. No podia succeir altra cosa covant les criptogàmiques després del règim de pluges i trobant-se amb els 24°-26° de calor.

L'atac, per ara poc virulent, es mostra, però, propens a dominar fruit i planta. Caldram, doncs, els tractaments polisulfúrics, amb una continuada persistència, si no es vol comprometre l'estat de la vinya.

El lleu enteranyinament precursor de la invasió (de la qual és mostra) ha fet la seva presentació; i, així, les polvoritzacions líquides hauran d'ésser fetes curosament, entretingudament, pacientment, sense confiar massa en els bons temps, car és força més de témer l'atac als pàmpols que als raïms, perquè, faltats aquests de protecció, es dessequen i moren.

Sortosament, fins ara els vinyaters no s'han pas descuidat; però creiem útil recomanar-los la continuació dels ruixaments polisulfúrics, si volen evitar-se una malvestat a darrera hora. Amb aquesta prudent conducta, pensem que els vinyars arribaran a bon terme, i la collita serà força apreciable, ja que no abundosa.

De França arriben notícies de collita només mitjana, i de la presència de la piral, la coquillis i l'endemis en certes vinyes del Migdia. En altres indrets la invasió de mildiu ha restat continguda, i els gèrmens actius a començ de juny s'han dessecat. Les taques vives són ja escasses, i això dóna lloc a creure que la manifestació d'atac serà lleugera.

Constata Capers que en la Gironde els atacs de l'oïdium s'han produït sempre dins la primera quinzena del mes actual i tot seguit d'un terme de pluges terminades amb una alça de temperatura, que és el nostre cas.

Itàlia sembla presentar una collita abundosa i força sanitat en els ceps. A Portugal, contràriament, després del retard de la vegetació, la vinya revela un raquitisme accentuat, que, si ha aconseguit deslliurar-se de fungus, no ha pogut salvar-se de la piral que la malmena i que podria, a aquestes hores, acompanyar-se dels atacs criptogàmics. Els portuguesos, com nosaltres, tenen llur problema en l'abastiment de sofres.

En ordre als mercats, res de nou: la reducció a 5 francs del dipòsit per a aconseguir les autoritzacions d'importació que es fixà en 20 francs; algun major embarcament de partides destinades a Cette, però sense activitat en els preus, persistents en els 110 francs sobre docs en classes negres i els 130-140 en les blanques i mercats interiors.

Els vins algerians vénen cotitzats sense variació i purament nominal, i altre tant diríem dels mercats d'Itàlia, reclosos, per manca de mitjans de transport, a França. Els preus dels *caldos* italians són, amb tot, fermes, i aconsegueixen moure's relativament amb certa favor en llurs mercats interns.

Els nostres vins, per ara, no semblen animar-se ni pel consum ni

per l'exportació; però els preus persisteixen. A les causes que veníem assenyalant en anteriors notes, podem afegir-hi la següent consideració: el nou impost de 50 pessetes hectolitre per als alcohols de vi ha rellentit les transaccions perquè influïssin en la valor dels *caldos*, així com la tendència proteccionista dels *vignerons* francesos ha aconseguit de llur Govern un *laissez faire* que sols l'especulació entreveu com a futur negoci, abocant-se a quietosíssims ajustos de partides fitant la molt probable reacció d'agost, en què l'eixugament de vins francesos permetrà un portell als nostres, però que assitiarà probablement el comerciant al·legant la collita propera per contenir una alça accentuada.

I no res més de nou podem afegir-hi per avui.

PERE-J. LLORT

INFORMACIÓ

Unió de Vinyaters de Catalunya

El el correu de València sortiren, el dia 3, cap a aquella capital, el president de la Unió de Vinyaters de Catalunya, don Francesc Santacana, i el vicepresident de la mateixa associació, don Juan Parellada de Naveran, per a donar les anunciatdes conferències: el primer, el dia 4 a la nit, a València, en els salons de la Societat d'Amics del País (cedits amb aquest objecte a la Cambra Agrícola), on dissertarà sobre el tema: «Necessitat urgent de revisar la llei dels vins, en especial en ço que al frau es refereix»; i el segon, el dia 5, a Cheste, sobre «Cellers cooperatius de producció i venda».

El mateix dia 5 visitaran les obres del nou Celler Cooperatiu que en la dita localitat de Cheste s'ha començat a construir, i el dia 6 seran obsequiats per l'Excm. senyor Comte de Montornés en la seva formosa finca de «La Vallesa de Mandor».

Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia

En la darrera sessió celebrada pel Consell sota la presidència del seu vicepresident don Ramon Ribas, ultra el despatx ordinari, s'acordà ço que segueix:

Contestar a la Societat Espanyola de Subministraments, que el Consell pren nota de la seva oferta per si arribés el cas que el ramat llaner i boví fos atacat per la malaltia del distoma.

Donar les gràcies al senyor vicepresident de la Junta d'Obres del Port pel seu obsequi de dos exemplars de la Memòria sobre l'estat i avançament de les obres realitzades durant els anys 1916 i 1917.

Felicitar don Carles de Fortuny per haver estat elegit president de la Federació Agrícola Catalano-Balear.

Contestar al diputat provincial don Santiago Estapé, amb referència a la moció presentada per ell a l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, encaminada a aconseguir el millorament de la ramaderia catalana, que el Consell reconeix la utilitat de la seva encertada iniciativa, sobretot perquè coincideix amb els treballs del dit Consell en benefici dels interessos agrícoles i pecuaris que li estan confiats.

Va nomenar-se ponència per a l'expedient de sol·licitud que siguin aprovades les ordenances i reglaments de la Comunitat de Regadors de Bagà.

Foren aprovats, per informes emesos per la Secció d'Indústria i Comerç del propi Consell, els expedients:

Sol·licitant de la Societat Anònima «Carbons de Berga» la concessió eventual d'un aprofitament d'aigües del riu Llobregat, en terme de Sant Julià de Sardanyola.

Un altre, a instància de donya Francesca Rovira, en sol·licitud d'autorització per aprofitar aigües de la riera Restanyada, en terme de La Baella.

I un altre, promogut a instància de don Lluís Graus i don Miquel Martí, sol·licitant permís per aprofitar aigües d'unes fonts situades a la Riera d'En Bonet, en terme de Molins de Rei.

Contra l'oidium

La Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya es creu en el deure d'adreçar als vinyaters les següents advertències :

1.ª Que el tractament contra l'oidium ha d'ésser integral, això és, mullar tot el cep. Els que ensofrin, hauran d'ensofrar no sols el raïm, com acostumen, sinó així mateix els pàmpols.

2.ª Que els que hagin empleat els polisulfurs hauran de fer igualment tractament integral, mullant no solament el pàmpol, com fan, sinó fent-lo arribar al raïm.

3.ª Que la malura vella és contagiosa; hom sap veure prop d'una vinya malalta més bruta de malura els ceps veïns; amb més motiu sota pàmpols bruts els raïms s'encomanen la malura, obligant al vinyater a continuades ensofrades que difícilment poden fer-se al preu actual del sofre i del vi.

4.ª Que, en conseqüència, el que ensofri el raïm ha de pensar a defensar el pàmpol, si vol evitar el mal; i el que mulli el pàmpol ha de pensar en el raïm. Polisulfurs, sofre negre, sofre mullable, afegits al sulfat de coure resseguint els raïms, on els sucus no arriben, amb sofre, serà el millor tractament.

Societat del Cavall Nacional de Tir Lleuger

En el parc del Reial Polo Jockey Club tingué lloc, el 26 del passat, el Concurs de Reproductors organitzat per la dita Societat, l'objecte del qual és fomentar la cria cavallina, fent que els pagesos produeixin el cavall propi per a l'Agricultura.

En la primera classe, per a poltres de dos anys sencers, fills de semental de l'Estat, obtingué el primer premi, de 250 pessetes, el poltre «Catone», de 1'59 metres d'alçada, fill de «Cauca», norfolk - bretó, i «Perla», bretona, pertanyent a don Miquel Julià, de Santa Eulària.

Segon premi, de 200 pessetes. «Corentin II», 1'55 metres, fill de «Corentin», norfolk - bretó, i de «Morena», bretona, pertanyent a don Manuel Oms, de Vich.

Els premis tercer a setè no s'adjudicaren per no reunir els altres exemplars presentats les condicions precises.

El senyor Pons i Arola presentà fora de concurs un magnífic exemplar, «Barbian», fill de «Fazen» i de «Frael».

El Jurat acordà concedir dues primes de conservació (d'import, cada una, de 250 pessetes) als propietaris dels cavalls premiats.

En la segona classe, per a poltres sencers d'origen desconegut, es presentaren onze exemplars, classificant-se :

Primer premi, 250 pessetes : «Crapanille», tres anys, 1'55 metres, bretó pur, importat, de don Francesc Dalmau, de Riudellots.

Segon premi, 200 pessetes : «Overo», tres anys, 1'54 metres, bretó, importat, de don J. Voltó, de Sabadell.

Tercer premi, 150 pessetes : «Ruano», cinc anys, 1'57 metres, del mateix.

Quart premi, 100 pessetes : «Morillo», tres anys, 1'57 metres, ardenès, pertanyent a don Albert Lleó.

Cinquè premi, 100 pessetes: «Moreno», tres anys, 1'57 metres, de don Josep Orpinell, d'Hospitalet.

Sisè premi, 100 pessetes: «Puigarnau», tres anys, 1'56 metres, bretó, importat, de don Francesc Dalmau, de Riudellots.

Setè premi, 100 pessetes: «Brillante», tres anys, 1'56 metres, de don Antoni Oliveras, d'Hospitalet.

El Jurat acordà concedir, demés, a don Josep Voltó, de Sabadell, una prima de conjunt, d'import de 50 pessetes, per la presentació de tres exemplars.

Per la Comissió de Remunta d'Hospitalet, el coronel de la qual formava part del Jurat, es proposà a la Direcció de la Crià Cavallina i Remunta l'adquisició, per 4,500 pessetes cada un, dels exemplars que obtingueren primer i segon premi.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

Sr. J. B., Tarragona.—El millor sistema de reproduir les oliveres és el de llavor. Té, com totes les coses, els seus inconvenients, però és l'únic que permet obtenir plantes vigoroses, productives i amb forta resistència a les malalties.

Aquest fet de la resistència a les malalties té grandíssima importància, avui sobretot, perquè ja sab vostè com estan, en general, les pobres oliveres de Catalunya, i haurà notat que el desenrotllament dels paràssit augmenta cada dia: de manera que, si no ens preocupem seriament dels nostres arbres, la riquesa olivarera de la nostra terra corre un greu perill.

Les oliveres de llavor les pot obtenir vostè mateix, o les pot comprar si hi ha algun viverista que les vengui i doni les garanties necessàries. El mètode més ràpid, segur i econòmic és el que es practica en moltes comarques catalanes, i consisteix a treure les oliveres bordes, és a dir, de llavor, dels boscos que hi sol haver pels voltants. Aquestes plantes s'empelten, després, de la varietat que es vol. Les plantes així obtingudes tenen una vigor extraordinària.

Per tant, si vostè vol tenir oliveres fortes, amb resistència a les malalties, planti el seu camp amb oliveres de llavor, produïdes per vostè mateix o per un viverista, o tretes dels boscos (ullastres). En el cas de que li faci por esperar tants anys la producció, usi rabasses, plançons, estaques, etc.; però no es queixin, ni vostè ni els seus fills, que les oliveres produeixin poc o que es posin malaltes fàcilment. — AUG.

Sr. J. J., Almacelles.—Ens demana les conseqüències que pot tenir en la salut del bestiar l'ús de les sals arsenicals que s'usen per polvoritzar els alfalsos envaïts per la cuca negra (*colaspidema atrum*).

L'arseniat de sosa s'ha d'aplicar barrejat amb calç i aigua en les proporcions següents:

Arseniat de sosa anhidre, amb el 58-60 % de riquesa en anhídrid arsenical	400 grams
Calç viva	800 »
Aigua	100 litres

Aquesta fórmula, que és indubtablement la més econòmica i de més eficàcia per a combatre la cuca, conté una substància fortament verinosa, l'arseniat de sosa; i, per tant, l'alfals polvoritzat no s'ha de donar de seguida al bestiar. Però uns vint-i-cinc dies després de la polvorització, que, com se sap, es practica a l'alfals jove, està completament demostrat que les sals arsenicals, en la proporció i forma en què s'apliquen, no produeixen cap trastorn als animals.

J. C.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinícola. - Barcelona

COMARQUES	Blanc	Negre	Rosat
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
Penadès	1'65	1'45	1'45
Camp de Tarragona	1'65	1'45	1'45
Conca de Barbarà	1'50	1'40	1'45
Priorat	0'00	1'60	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'45	0'00
Igualada	0'00	1'45	1'45
Martorell	0'00	1'45	1'45
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	0'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'50	1'50
València	0'00	1'50	1'50
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectolitre

Id. negra, 50 id. id.

Moscatell, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

	Pessetes
Tarragona, 100 quilos	50
Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 100 quilos	50 a 51
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 28
Sant Sadurní de Noia, el quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	38 a 40
Tàrrega, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	26
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	50 a 51
Lleida, els 100 quilos	47
Pons, la quartera	26 a 27

CIVADA

Pons, la quartera	18a18'50
Lleida, els 100 quilos	45'50
Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 100 quilos	43
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14 a 15
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	22 a 25
Tàrrega, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	44 a 45

ORDI

	Pessetes
Pons, la quartera	19 a 20
Lleida, els 100 quilos	43
Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 100 quilos	40'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	23 a 26
Tàrrega, els 100 quilos	42 a 43
Martorell, la quartera	19
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	35 a 36

BLAT DE MORO

Lleida, els 100 quilos	42'50
Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	47
Santa Coloma de Farnés, la quartera	28
Sant Sadurní de Noia, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	38 a 40
Tàrrega, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	51 a 52
Pons, la quartera	22 a 23

PATATES

Lleida, els 100 quilos	20
Girona, els 100 quilos	17 a 22
Vich, els 100 quilos	16
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	11 a 12
Sant Sadurní de Noia, el quintar	6'50
Pons, la quartera	6'50 a 7

GARROFES

Girona, els 100 quilos	25 a 26
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Tarragona, els 100 quilos	24'50

FAVES

Girona, els 100 quilos	44 a 46
Vich, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Tàrrega, els 100 quilos	74 a 46

	Pessetes	OUS	Pessetes
Mollerusa, la quartera	22	Pons, la dotzena	1'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 27	Girona, la dotzena	2'00
Martorell, la quartera	22'50	Vich, la dotzena	1'70
Torregrossa, la quartera	20'50	Tàrrega, la dotzena	2'20
Granollers, els 70 litres	19	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	2'00
Igualada, els 70 litres	19'50	Martorell, la dotzena	1'75
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50	Granollers, la dotzena	1'75
Figueres, hectolitre	31'25	Igualada, la dotzena	2'10
		Sant Sadurní de Noia, la dotzena	1'75
ALFALS		Vilafranca, la dotzena	1'75
Tàrrega, els 100 quilos	12 a 13	Figueres, la dotzena	2'10
Mollerusa, els 40 quilos	4		
Torregrossa, els 40 quilos	4'00	PORCS	
Puigcerdà, els 100 quilos	14'50	Pons, la carnissera	3'00
Figueres, els 100 quilos	8 a 8'50	Girona, el quilo	3'50
Vich, els 100 quilos	14	Puigcerdà, el quilo	2'95
		Santa Coloma de Farnés, la carnissera	3'15
PALLA		Martorell, el quilo	3'05
Lleida, els 100 quilos	8 a 8'50	Granollers, l'arrova	23
Girona, els 100 quilos	10 a 12	Vich, el quilo	3'15
Puigcerdà, els 40 quilos	3'00		
Figueres, els 40 quilos	2'50 a 3	CARBÓ D'ALZINA	
Martorell, els 40 quilos	3'50	Pons, el quintar	6 a 8
Tarragona, els 100 quilos	9'75	Girona, càrrega	22 a 23
		Santa Coloma de Farnés, càrrega	26 a 28
OLIS			
Pons, el quartà	7'50 a 8	FUSTA DE CASTANYER	
Tarragona, 100 litres	172	PER A BOTADA	
Girona, hectolitre	180 a 190	<i>Santa Coloma de Farnés</i>	
Puigcerdà, 120 litres	220	Poat (pipa), càrrega 36 pams	90 a 100
Tàrrega, el quartà	6'50 a 7	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Martorell, la carga	215	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
Figueres, hectolitre	145 a 153	Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
Lleida, 100 litres	177	Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
		Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
GALLINES		Barril, 72 »	58 a 60
Pons, el parell	12 a 18	Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Vilafranca, el parell	15 a 18	Samalisa, 82 »	32 a 35
Vich, el parell	16	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Puigcerdà, el parell	12	Fonadura, 54 »	80 a 85
Santa Coloma de Farnés, el parell	12 a 18	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Martorell, el parell	17'50		
Granollers, el parell	15'50		
Igualada, el parell	8 a 14		
Figueres, el parell	13 a 15		

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS
FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGUA, ETC.

Vallet, Fiol & C.°, s. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus, 467 : Direcció telegràfica, VALFILO

Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÁNICAMENT
I DISPOSADES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÁNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECÁNIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA